

Od drugoga pilastra sačuvana su dva ulomka (Sl. 123, Kat. br. 55). Taj je bio ukrašen tipičnim motivom troprutih kružnica ispresijecanih dijagonalama. Još jedan ulomak iz Supetarske Drage zbog znatno manje debljine od prethodnih ulomaka, vjerojatno pripada pluteju (Sl. 124, Kat. br. 56). Djelomično je sačuvan motiv troprutih zaobljenih traka koje se presjecaju.



Sl. 124 - Supetarska Draga, ulomak pluteja

Predromanički ulomci iz Sv. Andrije

Nekoliko predromaničkih spomenika sačuvano je u crkvi i samostanu sv. Andrije. Ti bi spomenici, zbog široko prisutnih motiva koji ih ukrašavaju i stilskih karakteristika, mogli biti i ranoromanički. Njihov sadašnji smještaj u kompleksu Sv. Andrije ne mora svjedočiti o njihovom izvornom porijeklu iz istoga kompleksa (Sl. 125).

U samostanu se čuva manji ulomak od vapnenca s motivom virovite rozete (Sl. 126, Kat. br. 57) . Prema stilskim karakteristikama, riječ je o ranosrednjovjekovnom spomeniku koji je pripadao crkvenom namještaju. Vidljiva je lijepo oblikovana virovita rozeta s jednim otvorenim završetkom u formi trolista lilijsana.

U crkvi su, u istaku na južnom zidu, uzidani ostaci triju pilastara (Sl. 127, Kat. br. 58). Dva mramorna ulomka u donjem dijelu istaka predstavljaju dijelove dvaju pilastara. Ukršteni su



Sl. 126 - Rab, samostan sv. Andrije, ulomak crkvenog namještaja



Sl. 125 - Rab, kompleks samostana sv. Andrije



Sl. 127 - Rab, Sv. Andrija,
uzidani pilastri



Sl. 128 - Rab, Sv. Andrija - uzidana greda

istim motivom troprutih isprepletenih traka koje tvore geometrijski preplet. Pilastri su mogli pripadati i ranoromaničkoj opremi crkve sv. Andrije, ali budući da okolnosti njihovog pronađenja nisu poznate, na temelju jednostavnog ornamentalnog motiva, uvršteni su ovdje među predromaničke spomenike. Treći pilastar, na vrhu zidnog istaka, ima ranoromaničku vegetabilnu dekoraciju. Za razliku od prethodna dva ulomka, izrađen je od vapnenca. Vegetabilni motivi na ovome pilastru stilski posve odgovaraju motivima na ulomku pluteja što je također užidan unutar crkve sv. Andrije. Najvjerojatnije se radi o ostacima ranoromaničke oltarne pregrade u crkvi.

U samostanskom dvorištu užidana je ispod prozora jedna ranosrednjovjekovna greda s ornamentom vegetabilne vitice (Sl. 128, Kat. br. 59). Vitica je tropruta s četverodijelnim listovima. Mogla bi se odrediti i kao ranoromanička, no nije isključeno njezino predromaničko postanje.

Izgubljeni spomenici

Poznato je da su mnogi spomenici odnošeni sa svojih izvornih lokacija, tako primjerice iz kompleksa sv. Ivana Evanđelista, o čemu postoje podaci. Ovdje izdvajamo tri spomenika prema podacima D. Freya, koji mogu ilustrirati sigurno mnogo izraženiju situaciju gubljenja kamenih spomenika.

Jedan mali ulomak arkade ciborija, izvorno iz crkve sv. Ivana Evanđelista, bio je izrađen od mramora (Sl. 129). Riječ je o dijelu arkade ciborija s lučnim povijenim pojasmom i bočnim dijelom arkade. Na luku je preplet troprute trake, a na ostatku ulomka veliki list palmete.²⁹¹

Jedan drugi ulomak, čiji je smještaj danas nepoznat, bio je pronađen u vrtu crkve sv. Justine u Rabu (Sl. 130). Spomenik je bio od mramora. Riječ je, prema objavi, o četvrtastoj (trapezoidnoj) ploči ukrašenoj troprutim vegetabilnim viticama. Unutar vitica su veliki povijeni listovi. Na užoj strani ploča se na sredini sužava u četvrtasti istak. Tri stranice su obrubljene uskom plastičnom letvom. D. Frey određuje ovaj ulomak kao dio ciborija. Po njegovom mišljenju riječ je o dijelu pokrova ciborija.²⁹²

²⁹¹ D. Frey, 1911, 73, 78, Fig. 67.

²⁹² D. Frey, 1911, 74, 78, Figs. 68, 69.